

דף פח.

עין משפט א.

אה"ע סימן קל סעיף ז

עיין לעיל דף פז: עין משפט ג

עין משפט ב.

אה"ע סימן קל סעיף יח

יח כד. יש להזהר שלא להחתים הסופר לעד, מפני שיש פוסלין אותו ^ב, אבל הסופר יכול להיות מעדי מסירה.

דף פח:

עין משפט א.

אה"ע סימן קלד סעיף ה

ה ז. לא מסר מודעה ואנסוהו לגרש, אם אנסוהו שלא כדין הגט פסול ^ל, ואם כדין אנסוהו הגט כשר ^מ.

עין משפט ב.

אה"ע סימן קלד סעיף ח

ח י. אנסוהו כותים אם כדין הגט פסול ופוסל לכהונה, אבל אם עשו שלא כדין שאינו בר כפייה אפי' ריח הגט אין בו. ואפי' קיבל מעות על נתינת הגט אין אומרים שמשום זה נתרצה ^נ.

כ. תוס' גיטין ס"ו ע"ב. ומטעם דזימנין שיאמר הבעל אמרו לסופר ויכתוב ופלוני ופלוני ויחתמו, ומשום כיסופא דסופר יאמרו לו ג"כ לחתום, ונמצא גט בטל שהבעל לא אמר הכי, ט"ז מגמ' שם, והסופר יכול להיות מעדי מסירה כ"כ הפרישה והב"ש.

ל. משמע דפסול מדרבנן, אבל הב"ש כתב דפסול מן התורה כמ"ש רש"י ור"ן והטור, וכן משמע מסעיף ז' וכן אם אנסוהו עכו"ם אפי' כדין הגט פסול אם לא שאמרו לו עשה מה שישראל אומרים לך, ולא כהרמב"ם סוף פ"ב, ועיין ב"ש ס"ק י'.

מ. כגון שהוא חייב להוציא ואינו רוצה ואנסוהו ב"ד עד שהוציא הוי גט, ומ"מ מצוה על כל ב"ד שבכל מקום ובכל זמן גם כשהדין לכופו לגרש לבטל המודעה.

נ. מהגהות אלפסי. ועיין בפ"ת סק"י"ז בשם התורת גיטין דזה דמי לתלייהו ויהיב ולא לתלייהו וזבין אף שקיבל מעות דהוי כתלייהו וזבין בפחות משויו שאין בדמים ערך לגרש אשתו, וע"כ מכח הכפיה גירש ולא מחמת הממון.

עין משפט ג. אה"ע סימן קלד סעיף ט

ט. יא. דחקו אותו בי"ד ישראל ע"י כותים שאמרו לו עשה מה שבי"ד ישראל אומר לך, הוי כאנסוהו ישראל, ואם בדין חייב לגרשה כשר.

עין משפט ד. אה"ע סימן קלד סעיף ז

ז. ט. אנסוהו ישראל לגרש שלא כדין, והסכים וביטל המודעות, או לא מסר כלל מודעה, הגט פסול. אבל פסלה מן הכהונה ^ט.

עין משפט ה. אה"ע סימן קלד סעיף ח
עיינ לעיל עין משפט ב

עין משפט ו. חר"מ סימן כו סעיף א

א. א. אסור ^ע לדון בפני דיני עכו"ם ובהערכאות שלהם, ^פ ואפי' בדין שדנים כדיני ישראל, ואפי' ^צ בהסכמת שני הבעלי דינים, וכל הבא לדון בפניהם ^ק הרי זה רשע, וכאילו חירף וגידף והרים יד בתורת משה ע"ה.

הגה: ב. ביד בי"ד ^ר להחרים ולנדות התובע חבירו בערכאות עד שיסלק את ידו מעל חבירו, וכן מחרימין בי"ד המחזיק ביד ההולך לפני עכו"ם.

ט. גיטין פ"ח. ומה שפסלה לכהונה מטעם דאולי מכח האונס סבר וקיבל לכן מחמירין. וצ"ע אם קידשה אחר אי חיישינן לקידושין כ"כ הב"י, ועיין בפ"ת.

ע. מברייתא גיטין פ"ח ע"ב. ואפי' במקום שמותר לאדם לעשות דין לעצמו אסור לעשותו ע"י גוי או ערכאות, סמ"ע.

פ. דכתיב אשר תשים לפניהם ולא לפני עכו"ם ומשמע אפי' אלה המשפטים שהוא דין ישראל.

צ. כ"כ הרמב"ן בפי' החומש בפ' משפטים.

ק. לשון הרמב"ם בסוף הלכות סנהדרין וכ"כ הטור. וכאילו הרים יד בתורת משה משום שמראה כאילו תורת משה אינו אמת ח"ו ואין בידו להוציא הדין והולך לפני עכו"ם שבקיאים בטיב דתי המלכות המוטבע ע"פ שכל אנושי.

ר. ממהרי"ק שורש קנ"ד.

הגה: ג. מי שהלך לערכאות ונתחייב בדיניהם, ואח"כ חוזר ותבעו לפני דיני ישראל ש"א דאין נזקקין לו, וי"א שנזקקין לו, אם לא שגרם הפסד לבעל דינו לפני עכו"ם, וסברא ראשונה עיקר שאין נזקקין לו.

עין משפט ז. חו"מ סימן א סעיה א

א. בזמן הזה דנים הודאות, הלואות, כתובות, ירושות, מתנות ומזיק ממון חבירו, שהם דבר המצוי, א ויש בו חיסרון כ"ס.

אין דנים דיני קנסות וכן דין חצי נזק דקנסא הוא, אבל חצי נזק צרורות שזה ממון דנים.

ב. דבר שאינו מצוי כגון חבלה של ב בהמה בחברתה, או מצוי אך אין בו חיסרון כ"ס כגון תשלומי כפל וארבעה וחמשה וקנסות, אין דנים.

ש. שם במהרי"ק סי' קפ"ח. ובשו"ת יבי"א ח"ז סי' ה' דן באשה שתבעה בביהמ"ש מזונות ואח"כ ביטלו לה אותם, כי סירבה לשמוע להם בדבר מה, והעלה שנזקקים לה דלאו כל אינשי דינא גמירי עיי"ש.

ת. כתוב בתורה "אלה המשפטים" אשר תשים לפניהם ודרשו חז"ל לפני אלהים הכתובים בפרשה דהיינו סמוכים, ואנו היום הדיוטות ע"כ אין דנים בזה"ז מן התורה אלא מכח שליחותם של הראשונים, ואין עושין שליחותם אלא בדבר ששכיח ויש בו חסרון כ"ס. והוא מגיטין פ"ח ע"ב, וקמא פ"ד ע"ב, וסנהדרין דף ג' ע"א, והודאות והלוואות היינו שמעידים שבפנינו הודה לו, או שמעידין שבפנינו הלוח לו, וה"ה בלא עדים לענין להשביעו שבועת היסת.

ובספר שער המשפט נסתפק אם קבלו עליהם דיינים לדון להם דינים אלו שאין דנים אותם בזמן הזה אי מהני הקבלה, כמו שמהני קיבלו עליהם קרוב או פסול כמובא בסימן כ"ב או שיש לחלק, וסיים וצ"ע לדינא.

ועוד הסתפק אם חייב המזיק בדיני קנסות לצאת י"ש או לא, ועיין בקצות בס"ק ז' דלא חייבו לצאת י"ש, דהדבר תלוי "באשר ירשיעון אלהים". אך בנתיבות בחידושים סי' ל"ח ס"ק ב' משמע דחייב לצאת י"ש, וכתב דאף דלא דנים מהני תפיסה ע"ש.

א. כל זה בממון דבעינן חיסרון כ"ס אבל בשאר דברים הכל תלוי במצוי, וע"כ כופין על הגט בזה"ז מדין מצוי. וקבלת גירות כתב הסמ"ע דזה לא שכיח, וא"כ צ"ע איך דנים היום בקבלת גירות, וכתב אולי משום שזה דברים גדולים דנים כמש"כ הר"ן ע"ש, אך היום זה ודאי יותר שכיח ודנים, ועיין ברמב"ן ורשב"א דהעירו וכי אלימי בי"ד היום להתירו בבת ישראל, והודאות והלוואות שאני דהפקר בי"ד הפקר, וגט שאני דכל מקדש אדעתא דרבנן מקדש.

ב. היינו ע"י קרן, אבל בהיזק דשן ורגל מצוי הוא ודנים.

א ג. היזק דאש ובור י"א א דאין דנים וי"א שדנים.

אה"ע סימן קלד סעיף ה

ה ז. לא מסר מודעה ואנסוהו לגרש, אם אנסוהו שלא כדין הגט פסול ד, ואם כדין אנסוהו הגט כשר ה.

עין משפט זז. חו"מ סימן א סעיף א
עייין לעיל עין משפט ז

עין משפט טז. אה"ע סימן ו סעיף ה

ה ו. יצא קול שנתקדשה וגם נתגרשה, חוששין לאוסרה לכהן. אבל אם היה אמתלא¹ בצד הקול כגון קידש על תנאי או גירש על תנאי ולא נתקיים התנאי, הקול לאו כלום ומותרת לכהן.
הגה: ז. יצא עליה קול שהיא חלוצה לא חיישינן².

ה ח. היה קול בקידושין וגם קול בגירושין, והאמתלא היתה בגירושין - חוששין לקידושין לאוסרה על עלמא. ואין חוששין לקול הגירושין אם מת בעלה³ לאוסרה לכהן.

ג. לדעת הש"ך אין דנים שזה לא מצוי, אבל לדעת הקצות בס"ק ב' דנים בזה"ז גם אש ובור דלא בעינן מומחין בהם, וכמו שכתבו בתוס', ובספר פעמוני זהב להמלאך רפאל אנקאוה כתב להוכיח דלדעת מר"ן השו"ע בסי' תי' סעיף ל"ז דדנים.
ד. משמע דפסול מדרבנן, אבל הב"ש כתב דפסול מן התורה כמ"ש רש"י ור"ן והטור, וכן משמע מסעיף ז' וכן אם אנסוהו עכ"ם אפי' כדין הגט פסול אם לא שאמרו לו עשה מה שישראל אומרים לך, ולא כהרמב"ם סוף פ"ב, ועייין ב"ש ס"ק י'.
ה. כגון שהוא חייב להוציא ואינו רוצה ואנסוהו ב"ד עד שהוציא הוי גט, ומ"מ מצוה על כל ב"ד שבכל מקום ובכל זמן גם כשהדין לכופו לגרש לבטל המודעה.
ו. ובעינן שהאמתלא תהיה מיד וסמוך, אבל אם זה לאחר זמן אם נראה לבי"ד שזו אמתלא מהני. (משו"ע סי' מ"ו סעיף ד') וה"ה שזרק לה גט ספק קרוב לה ספק קרוב לו.
ז. מרמב"ם פ"ז מהלכות איסורי ביאה וה"ה שם.
ח. שהיתה מקודשת לו כ"כ הט"ז. ומותרת לכהן כך פסק השו"ע, ומה שחוששין לקול הקידושין הוא מהר"ן וראב"ד. אבל הרמב"ן חולק דאינה אסורה על עלמא מחמת קול הקידושין. כ"כ הח"מ.

אה"ע סימן מו סעיף ז

ה. יצא עליה קול שנקדשה לפלוני וגירשה, אין חוששין לאוסרה משום הקידושין, אך אסורה לכהן משום הקול של הגירושין.